

۲۰۱۹/۰۲/۲۴

سلطان جان کلیوال

سوله څنگه او چا سره؟

زه پوره معلومات نه لرم چې په افغانستان به څومره هسی سیاسی ډلې وجود لری چې د دولت سره په رسمی توگه راجستر شویوی او د قانون له مخی د خپلی برنامی سره سم سیاسی کار ته ادامه ورکوی؟

خو داسی ویل کیږی چې همدا اوس لږ تر لږه د سلو په خوا وشا کی سیاسی ډلې په هیواد کی موجودی دی او په سیاسی مبارزو لگیا دی. اوس د څلویښت کلنی اوږدی او تخریبی جگړی د پای ته رسولو د پاره هم د نړیوالو له خوا او هم په ملی سطحه هلی ځلی را پیل شویدی او تر ډیره حده یی د وطنوالو په زړونو کی دا هیلې را ژوندی کړیدی چی گوندی مثبتی او گتوری پیلې به تری حاصلی شی.

خو زمونږ گڼ شمیر حتی ټول وطنوال په دی نه پوهیږی چې دا سوله به څه ډول وی او د کومو خواو تر منځ به دا سوله منځ ته رایی؟ د خلکو دا تشویش په ځای ځکه دی چې له یوی خوا د امریکا د متحده ایالاتو سره د طالبانو خبری روانی دی، له بلی خوا پاکستان، ایران، عربی هیوادونه، روس، چین، هند، اروپای ټولنه او نوری هسی موسسی چی په دی فرسایشی جنگ کی یا گتی یا تاوان لری لگیا دی او د خپلو گټو د تامین د پاره کار کوی. د دی سره سره په هیواد کی د ننه دا په لسگونو بیلا بیلې سیاسی ډلې هم په ټول توان سره د دی د پاره کار کوی چې د خپلی خوبنی سوله په دی وطن کی راوی او لکه د بزکشی د لویې په څیر هره ډله زیار کاری چې وزه د حلال دایری ته ورسوی او د قهرمانی کپ تر د لاسه کړی. دلته یواځنی د سولی د راوستلو با صلاحیته او مسوله خوا، چی هغه د افغانستان دولت دی داسی څنډی ته شوی او د دی لوبغاړو له خوا ورته په داسی سترگه کتل کیږی چې گوندی دا اړخ اصلاً نه کوم رول لری او نه ورته په دی برخه کی د داخلیدو اړتیا شته دی، چی ډیره عجه صحنه یی جوړه کړیده او هیواد وال یی حیران کړیدی.

زه د یوه افغان په توگه دومره پوهیږم چې دا سوله هیڅکله دی هیواد ته نشی راتللی، تر څو چې موجود افغان دولت د ټولو نړیوالو نورمونو او پوره صلاحیتونو سره د یوه اساسی اړخ په توگه د مخالفی طالبانی ډلې سره د مخامخ خبرو له لاری پریکړو ته و نه رسیږی. نوځکه می د افغانستان ټولو سیاسی ډلو او ټولنیزو مؤسسو نه هیله داده چې د سولی د پروسی نه دی د مومن خان بنامار نه جوړ وی چې هر څوک یی د وژلو دعوه گیر شی. که تاسو سیاسیون

چی ټول په یوه بڼه په همدی دولت کی برخه لری او هر یو همدا اوس له همدی دولت نه بی حسابیه امتیازات هم تر د لاسه کوی سره را ټول شی یوه واحده طرحه را منځ ته کړی او یوی سالمی روغی جوړی ته د رسیدو په لارو چارو فکر وکړی او په ډیره دوستانه او د وطنپالنی په روحی سره یی د دولت سره شریکه کړی، او بیا دی دولت هم ستاسو واحد نظر ته پوره درناوی وکړی او خپل نظر دی د تاسو سره شریکه کاندی ترڅوچی د سولی را روانی مشورتی جرگی ته د یوی واحدی او عملی طرحی سره ور دننه شی.

د دی تر څنگ د امریکا د دولت د سولی له هئیت نه، چی افغانی الاصل امریکایی ډاکتر زلمی خلیلزاد یی مشری کوی هم د ټول افغان ولس همدا غوښتنه ده، چی په دولت باندی د فشار راوړلو په ځای چی یا داسی وکړی او یا داسی... د افغان سیاسی ډلو سره دی اړیکی ونیسی او هغوی دی، دی ته و هڅوی چی د خپل دولت سره شریکه ژبه پیدا کاندی او هسی یوی سولی ته لاره خلاصه کاندی چی د وطن خلکو ته پکی ټول هغه مدنی حقوق خوندی پاتی شی چی د نورو آزادو هیوادونو خلک تر برخمن دی.

همدارنگه زلمی خلیلزاد نه هیله کیزی چی د طالبانو سره یواځی په هغو موضوعاتو باندی خبری او پریکړه وکړی چی د امریکا په دولت پوری اړه لری، او داچی په افغانستان کی د سولی د تامین نه وروسته څه ډول یو دولتی سیستم باید را منځ ته شی، دا موضوع دی په مطلقه توگه د افغان دولت او طالبانو تر منځ خبرو او فیصلی ته پریدی. د دی سره باید د سولی په پروسه کی د گاونډیو هیوادونو بی ځایه او بی مورده مداخلی په کله د څار لاندی ونیسی او هیچا ته د دی اجازه ور نکړی چی د سولی د روانی پروسی د عملی کیدو په لاره کی د ځان په گټه یا خنډونه واچوی او یا یی د سبوتاژ د پاره هلی ځلی وکړی. پای.

یادونه:

که چیری گران لوستونکی و غواری چی ددی لیکوال نوری لیکنی هم ولولی، نو کولای سی چی، پر انځور باندی د «کلیک» په اجرا کولو سره د لیکونکی مقالی او مطالب د «آرشیف» فهرست ته، لار ښودنه تر لاسه کړی!

سوله څنگه او چا سره؟

[kliwal_s_sola_singa_a0_tshaa_sara.pdf](#)